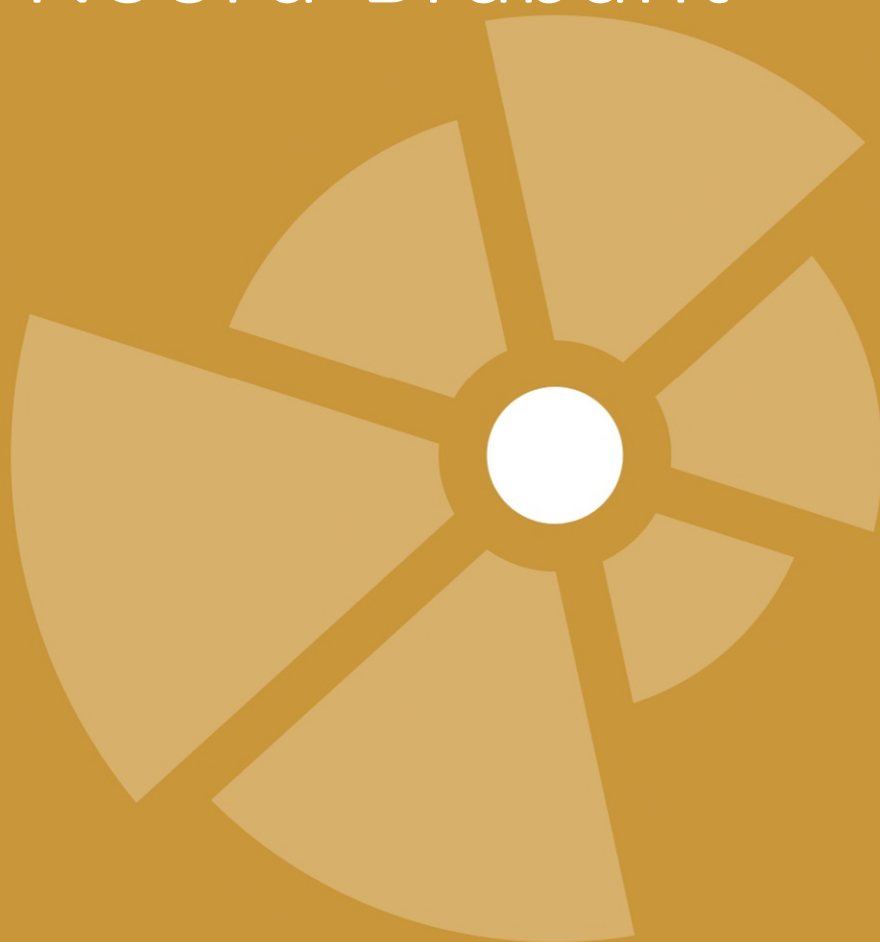

Advies over de aanvulling op de Natuurdoelanalyse Markiezaat, provincie Noord-Brabant

1. Advies over de aanvulling op de NDA Markiezaat

De provincie Noord-Brabant heeft (mede namens Zeeland) eerder een natuurdoelanalyse (NDA) opgesteld voor het Natura 2000-gebied Markiezaat¹. Deze analyse heeft als doel inzichtelijk te maken of de huidige en geplande maatregelen voldoende zijn om de instandhoudingsdoelen van dit gebied te kunnen realiseren. De Ecologische Autoriteit, heeft, conform haar instellingsbesluit, de natuurdoelanalyse beoordeeld.² Dit heeft geleid tot een advies, met daarin diverse verbeterpunten³.

Met de initiatiefnemers⁴ is afgesproken dat de basis van de NDA's op orde moet zijn. Dit betekent dat, indien nodig, aanvullingen volgen op verbeterpunten uit de NDA- adviezen van de Ecologische Autoriteit. Deze aanvullingen worden eveneens voor een advies voorgelegd aan de Ecologische Autoriteit. Provincie Noord-Brabant is de eerste provincie die aan de Ecologische Autoriteit gevraagd heeft de aanvullingen op Noord-Brabantse NDA's te beoordelen. Dit advies gaat in op de aanvullingen voor de NDA van het Natura 2000-gebied Markiezaat.

Samengevat:

- De provincie heeft de natuurdoelanalyse voor het gebied Markiezaat aangevuld. De aanvulling heeft betrekking op aanpassing van eindoordelen/conclusies.
- De aanvulling neemt het advies van de Ecologische Autoriteit over om de eindoordelen voor de vogelsoorten kluut, bontbekplevier en strandplevier (allen broedvogels) te wijzigen van "Ja" naar "Nee, tenzij".
- De Ecologische Autoriteit kan zich op hoofdlijnen vinden in de motivatie om voor de vogelsoort lepelaar (zowel broedend als niet-broedend) en grauwe gans, brandgans, krakeend, slobbeend en kleine zwaan (alle niet-broedend) de eindoordelen niet aan te passen.
- Om de onderbouwing nog verder te verbeteren geeft de Ecologische Autoriteit wel een aantal suggesties mee.

1.1 Het eerdere advies over de NDA

De NDA geeft aan dat veel van de aangewezen vogelrichtlijnsoorten in het Markiezaat onder druk staan: het leefgebied van veel van de beschermde soorten is verslechterd en de aantallen zijn afgenomen. Het halen van de doelen is voor niet alle soorten met de huidige en geplande maatregelen en het huidige beheer binnen bereik. Aanvullende maatregelen zijn nodig.

De Ecologische Autoriteit concludeerde in haar advies over de NDA dat voor de meeste aangewezen vogelrichtlijnsoorten de eindconclusies niet voldoende navolgbaar zijn⁵. Ze adviseerde dan ook het eindoordeel

¹ Arcadis, februari 2023, Natuurdoelanalyse 127 Markiezaat, Provincie Noord-Brabant.

² De Ecologische Autoriteit beoordeelt of de juiste ecologische informatie beschikbaar is voor de onderbouwing van besluiten over beschermde natuur. Het gaat hierbij om besluiten over bijvoorbeeld natuurdoelanalyses.

³ [Advies Ecologische Autoriteit op de Natuurdoelanalyse Markiezaat](#).

⁴ Ministerie van LNV en provincies in samenspraak met begeleidingsgroep NDA.

⁵ Mede door tegenstrijdige informatie in de NDA.

aan te passen naar 'Nee, tenzij' voor vogelsoorten waar onzekerheden werden geconstateerd wat betreft trends, knelpunten en effectieve maatregelen.

1.2 Wat staat er in de aanvulling op de NDA Markiezaat?

De aanvulling neemt het advies van de Ecologische Autoriteit over om de eindoordelen voor de vogelsoorten kluut, bontbekplevier en strandplevier (allen broedvogels) te wijzigen van "ja" naar "nee, tenzij".

Voor de vogelsoort lepelaar (zowel broedend als niet-broedend) en grauwe gans, brandgans, krakeend, slobend en kleine zwaan (alle niet-broedend) stelt de provincie voor het oordeel "ja" te handhaven. Ter onderbouwing van dit voorstel zijn in de aanvulling trendgegevens opgenomen. Ook worden diverse beheermaatregelen genoemd die kunnen bijdragen aan een verbetering van de kwaliteit van het leefgebied.

1.3 Wat is het advies van de Ecologische Autoriteit over de aanvulling?

De Ecologische Autoriteit kan zich vinden in de onderbouwing die de aanvulling geeft om eindoordelen "Ja" voor de vogelsoorten lepelaar (zowel broedend als niet-broedend), grauwe gans, brandgans, krakeend, slobend en kleine zwaan (alle niet-broedend) te handhaven en niet - conform het eerdere advies van de Ecologische Autoriteit - aan te passen. Het handhaven van het eindoordeel 'Ja' voor deze soorten wordt in de aanvulling onderbouwd met beschrijvingen over de kwaliteit van het leefgebied en kaartmateriaal dat ingaat op trends, zowel lokaal als landelijk. De Ecologische Autoriteit licht haar beoordeling van de aanvulling hieronder nader toe en geeft een aantal aanbevelingen om de onderbouwing verder te verbeteren.

Eindoordeel lepelaar, grauwe gans, brandgans, krakeend, slobend en kleine zwaan

De Ecologische Autoriteit adviseerde in haar eerdere advies over de NDA Markiezaat om de conclusie voor een deel van de vogelsoorten te wijzigen van "Ja" naar "Nee, tenzij", tenzij er informatie beschikbaar is die niet in de NDA gepresenteerd is. Dat was gebaseerd op de onzekerheden die in de NDA beschreven werden.

In de aanvulling geeft de provincie een motivatie om de eindoordelen voor lepelaar, grauwe gans, brandgans, krakeend, slobend en kleine zwaan ongewijzigd te laten. Deze motivatie vindt de Ecologische autoriteit goed navolgbaar en ze kan zich dan ook vinden in het handhaven van het eindoordeel 'Ja' voor deze soorten zoals in de NDA staat. Zo geeft de extra informatie over trends en de kwaliteit van het leefgebied voldoende onderbouwing voor het eindoordeel 'Ja'.

Wel heeft de Ecologische Autoriteit nog enkele aanbevelingen die de kwaliteit van de onderbouwing kunnen verbeteren⁶:

- Vermeld consequent bronnen bij uitspraken om deze te onderbouwen.⁷
- Inzicht in de kwaliteit van het leefgebied is matig onderbouwd. Ook is in de aanvulling niet duidelijk gemaakt of de voorgenomen maatregelen enig effect zullen hebben op een verbetering van het foerageergebied. Daar voor lepelaar het positieve oordeel gebaseerd is op trends, wordt aanbevolen zowel kwaliteit leefgebied als effect maatregelen goed te beschrijven.
- Verwerk relevante aanvullende maatregelen in de onderbouwing: niet alle maatregelen die tijdens het veldbezoek met de Ecologische Autoriteit zijn genoemd, zijn in de aanvulling verwerkt. Het gaat bijvoorbeeld om het realiseren van extra broedplekken en extra ondiep foerageergebied.

⁶ Met het oog op vervolganalyses (zoals een volgende natuurdoelanalyse) en het te actualiseren beheerplan.

⁷ Er worden in de aanvulling uitspraken gedaan bij diverse soorten zonder te verwijzen naar bronnen: "Het verhogen van de waterstand in de herfst is een efficiënte beheersmaatregel om de habitatkwaliteit voor de Slobend te verbeteren. Het is aannemelijk dat de aanleg van een geautomatiseerde stuw in positieve zin zal bijdragen aan kwaliteitsverbetering van het foerageergebied voor de soort".

- Actualiseer de trendfiguren: De trendfiguren in de aanvulling zijn recenter dan in het NDA, maar inmiddels zijn er figuren tot en met 2024⁸. Neem de meest actuele gegevens op⁹.
- Voor kleine zwaan suggereert de aanvulling dat er geen relatie is met waterkwaliteit. Dat is afwijkend van andere zoete meren, waar kleine zwanen waterplanten eten die juist voorkomen op plekken met helder water. Geef meer inzicht in de afhankelijkheid van kleine zwaan voor waterplanten in Markiezaat¹⁰. Vertaal dit in de draagkracht van het Natura 2000-gebied voor deze soort.
- Wijzig draagvlak in de tekst van de aanvulling naar draagkracht. Er wordt in de aanvulling gesproken van “draagvlak” terwijl er “draagkracht” wordt bedoeld.

Eerdere adviezen van de Ecologische Autoriteit

De Ecologische Autoriteit heeft in het eerdere advies op de NDA ook een aantal aanbevelingen gedaan om de NDA en daarmee de kwaliteit van de besluitvorming te verbeteren. Het gaat om de volgende aanbevelingen:

- Het gebiedspecifiek uitwerken van doelen.
- Het geven van inzicht in het landschapsecologische systeem.
- Het uitvoeren van een systematische knelpuntenanalyse.

Deze aanbevelingen blijven onverkort van kracht.

Rol van de EA

De Ecologische Autoriteit is onafhankelijk en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van natuurinformatie. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen (natuur)rapporten, dat doet de initiatiefnemer.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Ecologische Autoriteit en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer 5135 op www.ecologischeautoriteit.nl in te vullen in het zoekvak.

⁸ Zoals van Lepelaar.

⁹ [Natura 2000-gebied Markiezaat | Sovon Vogelonderzoek](#).

¹⁰ Hierbij dient de vraag te worden beantwoord of kleine zwanen in het Markiezaat in heden en verleden afhankelijk zijn van waterplanten. Of is hier sprake van andere vormen van voedsel zoals gras?

Bijlage 1: Projectgegevens

Werkwijze Ecologische Autoriteit

De Ecologische Autoriteit heeft voor het advies op de aanvulling van de natuurdoelanalyse (NDA) een werkgroep van deskundigen samengesteld. Deze werkgroep toetst of bij de aanvulling alle essentiële ecologische informatie is betrokken waarmee het bevoegd gezag later goed onderbouwde besluiten kan nemen over onder meer gebiedsplannen en gebiedsprogramma's. In de regel streeft de Ecologische Autoriteit ernaar om de werkgroep die bij het eerdere advies op de NDA is ingezet ook bij vervolgadvisen in te zetten. Indien het nodig is andere deskundigen in te zetten wordt het bevoegd gezag hierover geïnformeerd.

Ten behoeve van het eerdere advies op de NDA heeft reeds een gebiedsbezoek plaatsgevonden, waar met de voortouwnemer(s) en betrokken gebiedsbeheerder(s) is gesproken. Het advies op de aanvulling van de NDA is in een adviesgesprek met het bevoegd gezag besproken. Meer informatie over de Ecologische Autoriteit en over haar werkwijze vindt u op onze website.

Voortouwnemer

Provincie Noord-Brabant

Samenstelling van de werkgroep

ir. Annemie Burger (voorzitter)
dr. ir. Gerben van Geest ing.
drs. Olaf van Velthuisen (secretaris)
ing. Rob Vogel
drs. Jan van der Winden

Waar vind ik de stukken die de Ecologische Autoriteit heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.ecologischeautoriteit.nl projectnummer 5135 in te vullen in het zoekvak.

